

Cena Lucie Miklicové 2014

Reportáž Martiny Hrubešové ze studijního pobytu na Technické univerzitě ve Vídni vyhodnotilo vedení FA VUT v Brně v říjnu 2014 z devíti předložených prací jako nejlépe zpracovaný příspěvek, dokumentující jedinečnou životní a profesní zkušenost, získanou v průběhu studia v zahraničí, kterou pomohla fakulta svým studentům zprostředkovat a rozhodla se jí udělit Cenu Lucie Miklicové pro rok 2014.

Zpráva ze studijního pobytu v zahraničí

Všechno to začalo, když jsem šla na vysokou školu. Už tehdy jsem si říkala, že by bylo skvělé využít možnosti, které mi program Erasmus dává a vycestovat alespoň na nějakou chvíli za hranice mé vlasti. Mým původním vysněným cílem bylo Švýcarsko a už v právku jsem spřádala plány, které tamější město by bylo pro mě to pravé. Než jsem podávala přihlášku, měla jsem již možnost Švýcarsko navštívit, ale přesto, že je to nádherná země s úchvatnou přírodou, kvalitním systémem školství, spoustou možností a perspektivami do budoucna, tak mi ze všech „švýcarských“ měst nakonec nejvíce učarovala Vídeň. A proto tedy Vídeň. Vzhledem k tomu, že naše škola má smlouvu pouze pro jednoho studenta, nepočítala jsem moc s tím, že mi to vyjde, ale zadařilo se. Zprvu jsem byla nadšená a těšila se, spřádala plány, okukovala studijní programy a předměty, které mi TU Wien nabízela. Později se samozřejmě dostavila i nervozita a obavy nejen z toho, co budu prožívat v Rakousku, jak mě zdejší lidé, spolužáci a spolubydliči přijmou mezi sebe, zda budu zvládat studium v cizím jazyce a jak vyřídím všechny formální záležitosti pobytu se týkající, ale také, jaký bude poté návrat zpět domů, co mi přátelé, kamarádi, partner, zda si nenajdou za mě „náhradů“. Všichni ti to lidé mě přitom podporovali a říkali, že to bude určitě skvělé, ale však víte, nervozita se vždy dostaví. Ale co, to zvládneme. Tak jedeme, co říkáte?

Ve Vídni začíná studium o dva týdny později než u nás na FA v Brně. Vzhledem k tomu, že jsem částečně, přiznávám, z lenosti, částečně z kolotoče ohledně vyřizování ještě zahraniční stáže ve rámci projektu Cesty na zkušenou, podala pozdě přihlášku na koleje, trnula jsem v srpnu ještě dost v obavách, zda mi nepřidělí kolej, která by byla příliš daleko od školy a od centra města, či kolej, jejíž cenu by nepokrylo ani celé mé stipendium (i takové zde byly). Měla jsem však nehorázně štěstí a přidělili mi kolej pouze 1 km od fakulty a 15 minut pěší chůze od rakouského parlamentu. Cena byla také na Vídeň poměrně přijatelná (270 euro za měsíc). Přítěš bych si ale takové pozdní podání přihlášky opravdu nedovolila. Přijela jsem tedy do Vídně a z mé předchozí návštěvy jsem již věděla, kde zmíněné koleje Kolpinhaus Wien Zentral hledat. První den to bylo ještě poměrně hektické, jelikož bylo potřeba vystát frontu na registraci v kanceláři vedoucího kolejí. Pokoje zde byly ve stovnání s brněnskými kolejemi (alespoň dle mé dosavadní zkušenosti) ve velmi dobrém stavu a skvěle vybaveny. Já bydlela na dvouložkovém pokoji s vlastním sociálním zařízením a s kuchyňkou na patře. Byla jsem předeem varována mým partnerem, který tu také dříve stávil nějaký čas na Erasmus, že ze společné ledničky se čas od času lidem zráci jídlo. Já jsem však tuto zkušenost za celý rok neměla, snad jen poslední týden se mi ztratila jedna lahev s pitím. Zjistila jsem tedy, že koleje jsou skvělé a opravdu mezinárodní. Potkala jsem se zde se studenty snad z celé Evropy a i o kousek dál. Mou spolubydličí byla např. slečna z Iránu, která dokonce neuměla anglicky. Přestože jsem se ze začátku bála, jak to bude fungovat, musím říct, že jsem si snad lepší spolubydličí nemohla ani přát. Shima je milá, chytřá, zábavná a tolerantní slečna. I ona se nemalou měrou započínala o to, že jsem ve Vídni byla ten rok šťastná a spokojená.

Po příjezdu bylo nutné také zřídít si zahraniční účet. Já jsem využila společnosti Erste Group, která je majitelem jak mé domácí banky zde v České republice, tak také majitelem banky v Rakousku, a tudíž měla pro mě výhodné podmínky. Výhodou také bylo pro studenty vedení účtu, výběry, vklady i zrušení účtu zdarma.

V neposlední řadě měl každý příjíždějící zahraniční student povinnost se do tří dnů po příjezdu zaregistrovat na správním úřadu pro obvod, ve kterém bydlel, a pokud v Rakousku zůstával déle jak 3 měsíce, tak se také zaregistrovat před uplynutím této lhůty na centrálním vídeňském úřadě pro cizince. Na tomto úřadě mě opravdu zaskočila velikost fronty, která se zde vytvořila ráno ještě před otevřením, proto bylo potřeba ponechat si na toto vyřizování dost času. Úplně mě zde však šokovaly úřednice na tomto úřadě, které z velké části vůbec nehovořily anglicky. Na konci pobytu bylo také potřeba se odhlásit z prvního zmiňovaného úřadu.

Ne však pouze organizačních věcí se týkaly mé začátky ve vídeňském prostředí. Škola pro zahraniční studenty organizovala před začátkem semestru organizační schůzky (s víceméně povinnou účastí), a to ve ftech termínech od konce srpna až po 30. září, kdy jsem se schůzky zúčastnila také já. Má rada k tomuto tématu zní – pokud máte jako budoucí Erasmus studenti na TU Wien enormní zájem o určité předměty, nenechávejte tuto schůzku na poslední možný termín! Na informační schůzce totiž dostanete heslo, se kterým se ještě musíte dostavit na studijní oddělení a tam vám teprve dají po ftech emailem heslo, kterým je možné přihlásit se do studijního systému a tudíž si zaregistrovat předměty. Ve Vídni se předměty registrují již koncem srpna a je tedy velká pravděpodobnost, že už bude část předmětů zcela obsazena. Já mám tuto zkušenost s předmětem technické němčiny, který jsem si chtěla dát první semestr, abych se s jazykem lépe szila. Tento předmět je však téměř nejnabitějším na celé univerzitě, poněvadž je ne pouze pro fakultu architektury, ale také pro všechny další fakulty společný a je v něm pouhoupouhých 35 míst, přičemž pouze na fakultě architektury je zde kolem 7,5 tis. studentů, z nichž zhruba celá třetina jsou zahraniční studenti (ať už Erasmus nebo celkové studium na TU Wien). Pii výběru předmětů bylo vhodné dávat si také pozor na počet kreditů, jelikož většina v nabídce byla pouze za 2 kredity (kromě ateliéru, jež byl za 10 ECTS) a pro dosažení standardních 30 kreditů za semestr by bylo tedy potřeba 10 dalších předmětů. Daly se však najít předměty i za více kreditů.

Co se týče nabídky předmětů, tak bylo opravdu z čeho vybírat. V seznamu univerzit, které mají s FA VUT v Brně smlouvu, byla u TU Wien uvedená nurnost znalosti němčiny. Není tomu ale úplně přesně tak. TU Wien nabízí širokou škálu předmětů vyučovaných také v angličtině, a to jak odborných předmětů, tak předmětů uměleckých a i ateliérů. V zimním semestru jsem ještě měla upřímný strach ze studia v němčině, a to přesto, že jsem se jí učila na gymnáziu 6 let, zvolila jsem tedy zhruba polovinu potřebných předmětů v angličtině. Oproti prvnímu semestru jsem pak v semestru letním zvolila již většinu předmětů v němčině – zaprvé proto, že byly někdy zajímavější, zadruhé, protože jsem chtěla svou němčinu opravdu zlepšit, a za třetí, protože i v těchto předmětech nebyl žádný problém odevzdat projekt či odprezentovat v angličtině. Vzhledem k tomu, že jsem se z kapacitních důvodů nemohla přihlásit do zmiňované technické němčiny, navštěvovala jsem kurz v jazykové škole INNES, která spolupracuje s univerzitou a po úspěšném absolvování kurzu jsem obdržela certifikát a také 4,5 ECTS. Celkově se má jazyková úroveň ve Vídni značně zlepšila, a to hlavně protože jsem ztratila strach z komunikace.

Kromě jazykové stránky jsem si vybírala samozřejmě předměty také dle jejich obsahu. Jela jsem do Vídně s tím, že tam nechci studiem proplout a celý rok prohýřit a procestovat, ale chci se tam také něco naučit. V zimním semestru jsem si tedy vybrala předměty i technického rázu. Předmět týkající se tepelných vlastností v budovách byl skvělý. Vyučující podával látku velmi zajímavě, vše vysvětlil a uvedl i na názorných případech. Zkouška z tohoto předmětu nebyla jednoduchá, ale mám pocit, že jsem se něco naučila. Tento předmět byl veden v angličtině. S čím jsem však nebyla příliš spokojená a co mě odradilo od techničtější zaměřených předmětů pro letní semestr, byl seminář týkající se dřevostaveb. Mě zajímaly detaily, konstrukční systémy, poruchy a jejich rekonstrukce, ale bohužel celý semestr byl věnován tvorbě rozpočtů. Předměty, které si však nemohu vynachválit, byly předměty týkající se výuky práce s různými počítačovými programy. Během toho roku jsem se účastnila předmětů zaměřených na rendery a osvětlení v 3ds Maxu, modelování v Rhinoceros a tvorbu videí a speciálních efektů v programu After Effects. Všechny tyto předměty považují za skvěle vedené, užitečné a velmi zajímavé. Také jsem si velmi užila předmět s názvem Koncepční fotografie. Ateliérová výuka zde byla taky velice zajímavá. Často byla spojená také s exkurzemi, a to i do zahraničí při zahraničních tématech. Tyto exkurze si však studenti museli hradit sami. V podstatě všichni vedoucí zde byli schopni komunikovat se studenty v anglickém jazyce a nebyl tudíž důvod k obavám z jazykové bariéry. Snažili se nás však motivovat ke komunikaci v němčině, a to v jejich vlastním i v našem zájmu. Témata byla jak plně reálná, tak také abstraktní a utopická, jako např. podzemní město, kde bylo našim úkolem nalézt systém, jak zachovat co nejvíce obdělávatelné půdy, přitom přivést do města dostatek osvětlení, vzduchu a vody a vytvořit tak i v podzemí místo vhodné a příjemné pro život. Škola při výuce ateliérů také velmi často spolupracovala s praktikujícími architekty, kteří měli v některých případech na práci pouze ateliérovou výuku. Bylo tedy možné přímo v rámci výuky získat kontakty nebo si alespoň udělat „dobré jméno“ již u zavedeného ateliéru a mít tak větší šanci po studiu nalézt uplatnění. V rámci téměř každého ateliéru se uskutečnil v prvních týdnech semestru workshop, který měl za úkol nastartovat myšlení o dané problematice a nalézt koncept, od kterého by se celý návrh odvíjel. Tento systém sledávám jako výborný, jelikož vedl v začátcích projektu ke koncentrovanému soustředění a často již po skončení prvních 14 dní semestru věděl student v podstatě přesně, jaká je jeho myšlenka, kam se celý návrh ubírá a mohl se pustit do řešení konkrétních problémů souvisejících s konceptem, popř. již řešit dispozice.

Výborným předmětem bylo tzv. pozorovací kreslení neboli kreslení od ruky. Tento předmět se konal oba semestry, ale vždy s jiným zaměřením. V zimním semestru se kreslilo v prostorách školy a pro mě to bylo již opakování z výuky kresby v Brně, kreslily se totiž studie lidského těla za přítomnosti živých modelů. V letním semestru mě však tento předmět zcela nadchnul a to tím, že se kreslil architektonický prostor v různých místech po celé Vídni. Prostory byly vždy pečlivě vybrány, aby se od sebe vždy vzájemně lišily. Člověk tak nejen získal praxi v kresbě, ale také navštívil spoustu zajímavých míst, a to i taková, která nejsou běžnou turistickou atrakcí, či vůbec nejsou veřejnosti přístupná.

Před výjezdem jsem zaslechla, že ve Vídni je opravdu těžké získat za rok 60 kreditů. Buď jsem nesktečně nadaná (což si myslím, že nebude tak úplně pravda a že mé nadání se pohybuje v průměrných mezích) nebo to vlastně nebylo celé tak zlé. V Brně mi bylo uznáno dokonce 63 kreditů.

Překvapila mě však značně rozdílná úroveň studentů z Vídeňské fakulty. Potkala jsem studenty, kteří v posledním roku studia uměli zhruba tolik, co u nás v Brně po ukončení druhého ročníku a co nevěděli málem, co je Photoshop, ale také studenty, kteří byli naprosto excelentní a jejich projekty člověka dostaly téměř až do kolen. Líbilo se mi, že zde byl často přístup učitelů poměrně nekonvenční a snažil se vyburcovat studenty k novým myšlenkám a přístupům, které však musely mít bezesporu hlavu a patu.

Celkově bych úroveň výuky na fakultě ve Vídni hodnotila jako stovnatelnou s mou domovskou fakultou v Brně. V některých oblastech jsem zde byla spokojenější, v některých směrech považuji za lepší Brno.

Ve škole jsou k dispozici 2 lasery na řezání modelů, které je však možné obsluhovat a rezervovat si termín až po absolvování kurzu, který se uskutečňuje vždy ke konci semestru. Kromě toho jsou zde také další nástroje od frézky až po speciální dílnu a výukový předmět přímo na tvorbu modelů. Ve škole najdete také prostory, které jsou otevřené každý den kromě neděle a jsou určené k práci na projektech, jelikož se zde často preferuje skupinová práce. Bohužel tyto prostory naprosto nedostačují kapacitou. V areálu školy se také nachází studentský bar, kde je možné ohřát si vlastní jídlo, a též kavárna, která již však není vedená školou a ceny zde nejsou nejlevnější. Hned v sousedním areálu od fakulty architektury je menza, kde se obědy pohybují kolem 5 euro a tudíž pro mě bylo výhodnější vařit si na kolejkách. Pokud se však stalo, že jsem zůstávala přes oběd ve škole, nebylo nic jednoduššího, než zajít do stánku s rychlým občerstvením či do sousední Billy, kde vám u pultu udělali svačinku, o jakou jste si řekli.

Vídeň jako město byla naprosto úžasnou volbou pro Erasmus. Je poměrně blízko a v případě potřeby je možné vrátit se velice jednoduše do ČR, či mohou vaši přátelé, rodiče či partneři navštívit Vás. Vzhledem k vysokému počtu cizinců je velice tolerantní, a to také v jazykové oblasti. Nikdo se zde nepozastavuje nad tím, že Vaše němčina není dokonalá, že děláte chyby a občas Vám chybí slovní zásoba. Naopak, každý se Vám snaží porozumět a pomoci. Vídeň je také pro architekty ráj na prozkoumávání díky Ottu Wagnerovi, Adolfo Loosovi, Theophilu Hansenovi či paní architektce Hadid a mnoha dalším. Vídeň je se svými kavárnami, parky a zahradami rájem pro uměleckou duši. Můžete pracovat na trávníku za Hofburgem, kde Vám společnost budou dělat např. kluci hrající na kytaru, lidé cvičící jógu a do tváří Vás lechtají paprsky slunce. Já jsem i bez šalinkyty procestovala velkou část Vídně díky systému City Bike. Stačilo mi zaplatit jedno jediné euro za registraci a poté se vždy hodinu na kole vozit zdarma. Stačilo pouze 15 minut počkat a mohla jsem vyrazit na další hodinu zdarma. Stanice pro vypůjčení či vrácení jsou umístěné po celém centru a některé jsou i kousek mimo něj. Pokud budete ve Vídni, určitě doporučuji vyjít si na vrch Kahlenberg či Leopoldsdberg na sever od Vídně, které Vám nabídnou nádherné výhledy na celé okolí a potom z nich sejít do městečka Klosterneuburg s nádherným kostelem a klášteřem.

Nebudu říkat, že celý rok byl procházkou růžovým sadem a že byl úplně jednoduchý. Byla jsem ráda, že jsem si tam našla příátele, na které jsem se mohla spolehnout a kteří mi dokázali dodat optimismu (díky Marti a díky Rostó). Také se mi stalo, že přišla nálada, že jsem se chtěla nejradši vrátit zpátky domů, popř. se mi nechťělo se po návštěvě domova vracet zpátky do Vídně. Přesto jsem před odjezdem z Vídně měla na krajkách a šlivovala jí, že se ještě někdy vrátím a to mi věřte, že to plánuji splnit.

Martina Hrubešová
Technická univerzita ve Vídni
školní rok 2013/2014

Vstup na fakultu

Koncepční fotografie na téma hybridní prostory

